

Monsieur le bourgmestre,
beste studenten en oud-studenten van de VUB,
chers étudiants et anciens étudiants de l'ULB,
beste collega's, chers collègues,

St V 2014 – St V 2015.

Dezelfde plaats, dezelfde prachtige gotische zaal, maar toch een wereld van verschil.

En ook een verschillende wereld.

Het voorbije jaar is een jaar geweest waarin de vijanden van een open, vrije en democratische samenleving zwaar hebben toegeslagen.

Van Charlie Hebdo, over Tunesië en Egypte en nog zoveel andere plaatsen,

tot vorige week: Beiroet en Parijs. Weerzinwekkende en laffe terreuraanslagen om zoveel mogelijk onschuldige slachtoffers te maken.

Woorden schieten tekort om onze afschuw uit te spreken. Toch hebben we het geprobeerd. Zoals velen met ons.

Met de aanslagen in Parijs en elders hebben de terroristen niet alleen mensen willen treffen.

De vrije en open samenleving die de Franse is,
en die ook de onze is,

die samenleving hebben de terroristen in het hart willen raken.

En tegen religieuze en ideologische fanatici,

tegen onverdraagzame en totalitaire denkwijzen,

tegen gehersenspoelde extremisten die het doden van honderden onschuldige slachtoffers gerechtvaardigd vinden,

daar tegenover stellen wij meer dan ooit dat we vastberaden, eensgezind

en met redelijke argumenten onderbouwd onze waarden zullen verdedigen,

De waarden die de pijlers vormen van onze vrije, open en humanistische samenleving.

De waarden van onze universiteit.

De rede, het vrije denken en het vrij onderzoek hebben onmiskenbaar geleid tot een betere en humanere wereld voor zoveel mogelijk mensen.

De verdediging van die waarden is een opdracht die wel heel concreet wordt,

nu het geweld en de terreur geen ver van mijn bed-show meer zijn, maar hier in onze eigen stad steeds meer een voedingsbodem blijken te vinden.

De Brusselse universiteiten herdenken vandaag hun stichting in 1834, als dé universiteit van het vrij onderzoek. De leuze van de VUB hebben we aan Henri Poincaré ontleend.

Het denken mag zich aan niets onderwerpen, behalve aan de feiten zelf.

Vandaag, collega's, studenten,

vandaag mag het denken zich vooral niet onderwerpen aan angst.

En ook ons handelen mag zich vandaag niet onderwerpen aan angst.

Sint-Verhaegen wordt niet gevierd zoals we dat gewoon zijn, dat klopt, maar in deze zaal zijn we wel met heel veel studenten, oud-studenten en collega's van beide universiteiten samengekomen. Ik wil u daar allemaal voor bedanken.

Niet toegeven aan angst betekent ook dat we onze solidariteit en humanistische levensbeschouwing niet mogen laten inperken.

The measures our university have taken to help refugees, those measures and actions we will maintain. One of our goals is to help student refugees, to make it possible for them to continue their higher education.

We willen studenten die hun studie hebben moeten afbreken de kans geven om verder te studeren.

Wij zullen ze blijven helpen, want we mogen niet vergeten dat de vluchtelingen die vandaag Europa overspoelen, ook slachtoffers zijn van dezelfde extremisten, van dezelfde achterlijke maar daarom niet minder gevaarlijke totalitaire denkbeelden.

Veiligheid en vrijheid doen samengaan, is een van de uitdagingen waar we met z'n allen voor staan.

Ook voor de universiteit zal dit een permanente bekommernis zijn.

Veiligheid zonder vrijheid is iets wat we nooit zullen aanvaarden.

Onze campussen zullen open campussen blijven. Altijd.

Maar vrijheid zonder veiligheid is geen echte vrijheid.

Daarom moeten we oog hebben voor de veiligheid van onze studenten.

Een evenwicht dat we zullen moeten leren vinden.

Ik sluit me aan bij wat premier Michel gisteren zei, en ik wil hem graag citeren:

Nous ne céderons ni à la panique,
ni aux divisions,
ni aux amalgames,
ni à l'esprit de vengeance.

Nous allons agir avec dignité mais avec une implacable volonté.

Nous allons porter haut nos valeurs universelles. Celles des Lumières et des Droits de l'Homme.

Beste studenten, oud-studenten en collega's,

Een ding is zeker: de duisternis mag en zal nooit overwinnen.